

Auli-Maarit Luostarinen ja Elisa Sivonen

ÄLYLAITTEIDEN VAIKUTUKSET PERHEEN VUOROVAIKUTUKSEEN

Yhteiskuntatieteiden tiedekunta
Terveystieteet, hoitotiede
Kandidaatin tutkielma
lokakuu 2019

TIIVISTELMÄ

Auli-Maarit Luostarinen & Elisa Sivonen: Älylaitteiden vaikutukset perheen vuorovaikutukseen
Ohjaaja: Meeri Koivula, TtT, dosentti
Kandidaatin tutkielma
Tampereen yliopisto
Terveystieteiden kandidaattiohjelma
Lokakuu 2019

Älylaitteet ovat tulleet osaksi jokapäiväistä elämää. Älylaitteiden kehittyessä niistä tulee yhä yleistyvämpi osa vuorovaikutusta. Kirjallisuuskatsauksen tarkoituksena oli selvittää älylaitteiden käytön vaikutuksia perheenjäsenten keskinäiseen vuorovaikutukseen. Tutkimusongelmana oli selvittää miten älylaitteet vaikuttavat perheenjäsenten vuorovaikutukseen. Tiedonhakuun käytettiin kuutta eri tietokantaa, Cinahl, Medic, Medline, Academic Search Ultimate, PsycINFO ja Proquest. Käytetyt hakusanat olivat älypuhelin, perhe, vanhemmat, perhesuhteet, vanhempi-lapsi-suhde ja vuorovaikutus, sekä näiden englannin kieliset vastineet. Rajauksina artikkeleiden valinnalle olivat ne, että artikkeli on tutkimusartikkeli, englannin- tai suomenkielinen, julkaistu vuosina 2009-2019 ja että tutkimusartikkelit olivat vertaisarvioituja. Tutkimusartikkeleita oli 21, joista 10 oli kvalitatiivista ja 11 kvantitatiivista artikkelia.

Älylaitteen vaikutukset perheen vuorovaikutukseen olivat asioiden jakaminen perheen sisällä, perheen läheisyyden vahvistuminen, vuorovaikutuksen helpottuminen älylaitteiden avulla, perheen vuorovaikutuksen huononeminen ja perheenjäsenten etääntyminen. Älylaitteet mahdollistavat entistä tiiviimpää yhteydenpitoa perheenjäsenten välillä ja parantavat kommunikaatiota. Lisäksi älylaitteet toivat helpotusta vuorovaikutukseen ehkäisemällä ristiriitoja ja tuomalla turvallisuutta nuorten itsenäistyessä. Kuitenkin älylaitteet veivät huomiota pois perheenjäsenistä, jolloin heidän tarpeensa jäi vähemmälle huomiolle. Nuorilla älylaitteiden käyttöön liittyi salailua ja vanhempien yhteydenottojen sivuuttamista, mikä heikensi vanhempien ja nuorten välistä vuorovaikutusta. Älylaitteen mahdollistama etäisyys nuorten ja vanhempien välillä aiheutti huolta vanhemmissa nuorten turvallisuudesta sekä hyvinvoinnista. Kuitenkin nuoret ymmärsivät vanhempien huolen ja pyrkivät toiminnallaan ennaltaehkäisemään sitä.

Älylaitteiden käytöllä oli positiivisia sekä negatiivisia vaikutuksia perheen vuorovaikutukseen. Tutkimustulokset olivat yhteneviä toisen kirjallisuuskatsauksen kanssa perheen yhteisen ajan viettämisen helpottumisen ja perheen yhteyden paranemisen suhteen. Älylaitteiden käyttöä ja sen vaikutuksia on tutkittu melko vähän, joten aiheesta löytyy vähän julkaistua tieteellistä tutkimustietoa. Uuden tutkimustiedon saaminen aiheesta olisi tärkeää älylaitteiden käytön vaikutusten laajuuden selvittämiseksi.

Avainsanat: Älylaite, perhe, vuorovaikutus

Tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin Originality-Check ohjelmalla.

SISÄLLYSLUETTELO

SISÄLLYSLUETTELO	3
1. Johdanto	4
2. Kirjallisuuskatsauksen keskeiset käsitteet	5
2.1. Älylaite	5
2.2. Perhe	5
2.3. Vuorovaikutus.....	5
3. Kirjallisuuskatsauksen tarkoitus ja tutkimuskysymys	7
4. Kirjallisuuskatsauksen toteuttaminen	7
4.1. Kirjallisuushaku.....	7
4.2. Aineiston kuvaus	8
4.3. Aineiston analyysi	9
5. Tulokset	12
5.1. Asioiden jakamisen lisääntyminen perheen sisällä.....	12
5.2. Perheen läheisyyden vahvistuminen.....	13
5.3. Vuorovaikutukset helpottuminen älylaitteen avulla	14
5.4. Perheen vuorovaikutuksen huononeminen	15
5.5. Perheenjäsenten etääntyminen.....	16
6. Pohdinta	18
6.1. Kirjallisuuskatsauksen luotettavuuden pohdinta	18
6.2. Kirjallisuuskatsauksen eettisyys	19
6.3. Tulosten tarkastelu.....	20
6.4. Johtopäätökset.....	22
6.5. Jatkotutkimusaiheet	22
Lähteet	23
Liite 1	26
Liite 2	34

1. JOHDANTO

Älylaitteet kuten puhelimet ja tabletit ovat tulleet olennaiseksi osaksi joka päiväistä elämää (Kildare & Middlemiss 2017). Teknologian kehittyminen on vaikuttanut perheenjäsenten väliseen yhteyteen. Uusi teknologia helpottaa perhesuhteita, joka vaikuttaa päivittäisiin rytmeihin ja rutiineihin. (Hertlein 2012.) Vuonna 2018 jo 80 prosentilla 16-89-vuotiaista suomalaisista oli omassa käytössään älypuhelin (Ficom). Älylaitteet yleistyvät nopeaa vauhtia, sillä vuonna 2013 vain 55 prosentilla oli käytössään kosketusnäyttöinen puhelin. Lisäksi tablettitietokoneiden määrä on kasvanut koko ajan vuodesta 2013. (Tilastokeskus.) Älylaitteet mahdollistavat käyttäjilleen samanaikaisesti hallita useita rooleja liittyen vanhemmuuteen, töihin sekä sosiaalisiin elämän alueisiin (Kildare & Middlemiss 2017).

Teknologian roolin lisääntyminen on ollut pitkä prosessi, joka on saanut viime vuosien aikana erityisiä piirteitä. Teknologia on tullut yhä kiinteämmäksi osaksi arkea digitalisaation, internetin sekä erilaisten online-sisältöjen avulla. Elämäntapojen sekä sosiaalisuuden muutokset vaikuttavat voimakkaasti teknologiavetoisilta. (Myllyniemi 2016.)

Älylaitteiden kehittyessä ja niiden käyttötarkoituksen monipuolistuessa jatkuvasti, niistä tulee yhä yleistävämpi osa vuorovaikutusta. Älylaitteiden levinneisyyden ja käytön lisääntymisen tutkiminen antaa tärkeää tutkimustietoa. Kuitenkin on aiheellista ymmärtää tarkemmin niiden käyttöön liittyvistä kokemuksista ja käyttötavoista, sekä näiden yhteyksistä eri elämänalueisiin. Teknologian kehittyminen on tuonut paljon muutoksia sosiaaliseen elämään, ja älylaitteet vaikuttavat merkittävästi ihmisten väliseen vuorovaikutukseen. Digitaalisen teknologian yleistymisen on vaikuttanut monella tavalla kulttuuriin ja sosiaaliset käytännöt ovat muuttuneet nopealla vauhdilla. Samalla sosiaalisen todellisuuden rakentumisen mekanismit ovat muutoksessa. Puhelimen osalta suurin muutos ei ole ollut laitteen teknologinen kehitys, vaan sen mukana tulleet uudet sosiaalisen vuorovaikutuksen tavat ja muodot. Viestintämahdollisuudet ovat irtautuneet fyysisestä paikasta ja ajasta. (Kosola, Moisala & Ruokoniemi, 2019.)

2. KIRJALLISUUSKATSAUKSEN KESKEISET KÄSITTEET

2.1. Älylaite

Älylaitteella tarkoitetaan laitetta, joka on suunniteltu mukana kannettavaksi ja joka soveltuu tiedon käsittelyyn sekä langattomaan tiedon siirtoon. Tällaisia laitteita ovat muun muassa matkapuhelimet ja kannettavat tietokoneet. (Sanastokeskus 2015.) Älylaitteet ovat yksi aivoja muokkaava ympäristötekijä. Ne voivat toimia oppimisen apuvälineenä muun muassa tiedon hakemisessa sekä hakemisessa ja ne voivat tarjota aivoja kehittävästä stimulaatiosta monipuolisesti. Inhimillisen vuorovaikutuksen väheneminen sekä keskittymisongelmat voivat olla seurausta liiallisesta käytöstä. Esimerkiksi kielen, itsesäätelytoimintojen ja tunnetaitojen kehityksen kannalta kasvokkain tapahtuva vuorovaikutus on tärkeää. (Moisala, Martikainen & Kosola 2019.) Tässä työssä älylaitteella tarkoitetaan älypuhelinta, tablettia sekä tietokonetta.

2.2. Perhe

Perhe on laaja käsite ja kulttuurista riippuen se tarkoittaa eri asioita. Perheellä tarkoitetaan avo- tai avioliitossa olevaa, yhdessä asuvaa tai parisuhteensa rekisteröineet henkilöt sekä heidän lapsensa tai jompikumpi lapsensa kanssa asuva vanhempi. Lapsiperheellä tarkoitetaan perhettä, jossa yksi alle 18- vuotias lapsi asuu kotona. (Tilastokeskus 2019.) Suomessa perhe koostuu avopuolisoista, aviopuolisoista tai huoltajista, jotka asuvat Suomessa alle 18-vuotiaan lapsen tai lapsien kanssa. Perhe voi olla lapseton pariskunta, mutta perheessä voi olla myös lapsia. Lisäksi perhe muodostuu myös yksinhuoltajavanhemmasta sekä hänen lapsestaan. Perheessä aikuiset voivat olla joko samaa tai eri sukupuolta. Suomalainen perhekäsitys ei ole niin laaja kuin verrattuna moneen muuhun maahan, sillä Suomessa perheeksi yleensä katsotaan ydinperhe, johon kuuluu vanhemmat ja lapset. (InfoFinland, 2019.)

2.3. Vuorovaikutus

Vuorovaikutuksella tarkoitetaan kahden tai useamman ihmisen keskinäistä kommunikaatiota kuten puhetta, ilmeitä tai eleitä. Myös kirjoittaminen on vuorovaikutusta. Vuorovaikutus voi myös tapahtua sosiaalisen median tai tekstiviestien avulla. Älylaitteiden mahdollistama yhteydenpito esimerkiksi tekstiviesteillä tai sosiaalisen median kautta ovat tehneet ihmisten kommunikoinnin helpommaksi. Yhteydenpito on mahdollista ihmisen sijainnista riippumatta. (Väestöliitto 2019.) Netissä tapahtuvan vuorovaikutuksen haasteena ovat erityisesti ei-kielellisen tiedon puuttuminen ja tunneviestien vähäisyys. Kasvokkain tapahtuvassa

vuorovaikutuksessa ovat mukana ilmeet, kehon asennot, sekä äänensävy ja painotukset, jotka antavat välittömän viestin toisen tunnetilasta. Kun tunteet eivät välity halutulla tavalla, väärinymmärrykset ja konfliktit ovat mahdollisia. Toisaalta sosiaalisia tilanteita jännittävälle vuorovaikutus voi olla helpompaa ilman kasvokkain kohtaamista. (Kosola ym. 2019.)

3. KIRJALLISUUSKATSAUKSEN TARKOITUS JA TUTKIMUSKYSYMYS

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, älylaitteiden käytön vaikutuksia perheenjäsenten keskinäiseen vuorovaikutukseen. Tavoitteena on tuottaa tietoa älylaitteiden vaikutuksesta vuorovaikutukseen. Tutkimuskysymyksenä on: miten älylaitteiden käyttö vaikuttaa perheen vuorovaikutukseen?

4. KIRJALLISUUSKATSAUKSEN TOTEUTTAMINEN

Kirjallisuuskatsaus on systemaattinen tutkimusmenetelmä, joka perustuu prosessimaiseen tieteelliseen toimintaan. Sen tärkein tehtävä on tieteenalan teoreettisen ymmärryksen ja käsitteistön kehittäminen. Sen avulla voi myös arvioida jo olemassa olevaa tai kehittää uutta teoriaa. Kirjallisuuskatsauksella voidaan kuvata analyttisesti aikaisempia tutkimuksia, sekä tuoda oma tutkimus aikaisemman tutkimustiedon piiriin. (Stolt, Axelin & Suhonen 2016.)

4.1. Kirjallisuushaku

Tässä kirjallisuuskatsauksessa käytettiin kuutta eri tietokantaa tutkimusartikkeleiden löytämiseksi. Nämä tietokannat olivat Cinahl, Medic, Medline, Academic Search Ultimate, PsycINFO ja Proquest. Tutkimusaihe on älylaitteiden vaikutusten arvioinnin vuoksi monialainen, joten päätimme käyttää monialaisia tietokantoja artikkeleiden löytämiseksi. Rajauksina artikkeleiden valinnalle olivat, että tutkimusartikkeli on englannin- tai suomenkielinen, julkaistu vuosina 2009-2019 ja se, että tutkimusartikkeli on vertaisarvioitu. Ennen varsinaisia hakuja, teimme useita testihakuja löytääksemme oikeat hakusanat, joilla löytyy ne artikkelit, jotka vastaavat tutkimuskysymykseen. Valitut hakusanat hyväksyttiin myös kirjaston informaatikolla ennen varsinaisia hakuja. Hakusanoina käytettiin älypuhelin, perhe, vanhemmat, perhesuhteet, vanhempi-lapsi-suhde ja vuorovaikutus, sekä näiden englanninkieliset vastineet. (Taulukko 1.) Poissulkukriteereinä tutkimusartikkeleille oli, että artikkelin täytyy vastata tutkimuskysymykseen, sen täytyy liittyä perheen vuorovaikutukseen, ja artikkelissa tulee olla perheen näkökulma älylaitteiden käyttöön. Cinahlissa käytimme sekä vapaasana- että asiasanahakua. Vapaasana- ja

asiasanahauulla 91 tutkimusartikkelia. Medicistä emme saaneet yhtään tutkimusartikkelia. Medlinesta saimme 118 tutkimusartikkelia. Academic Search Ultimatesta saatiin 598, PsycINFOsta 401 ja Proquestista 276 tutkimusartikkelia.

Taulukko 1. Tietokannat ja hakusanat.

Tietokanta	Hakusanat
Cinahl Medline Proquest Academic Search Ultimate PsycINFO	smartphone* OR "cell phone*" OR "mobile phone*" OR mobilephone* OR cellphone* AND family OR parent* OR mother* OR father* OR mother-child* OR father-child* OR parent-child* AND communicatio* OR interactio*
Medic	älypuheli* AND vuorovaikutu*

Hakutulos oli tietokantarajauksien kanssa yhteensä 1694 artikkelia. Näistä ensin otsikon perusteella poissuljettiin 1658 artikkelia. Jäljelle jääneistä 36:sta artikkelista tiivistelmän perusteella poissuljettiin 16 artikkelia. Tiivistelmän perusteella jatkoon pääsi 20 artikkelia, joista 9 artikkelia poissuljettiin koko tekstin perusteella. Koko tekstin perusteella kirjallisuuskatsaukseen saatiin 11 tutkimusartikkelia. Tämän jälkeen aloimme etsiä lisää tutkimusartikkeleita manuaalihakulla. Manuaalihakua toteutettiin käymällä läpi koko tekstin perusteella kirjallisuuskatsaukseen valittujen artikkeleiden lähdeluettelot. Löytääksemme enemmän artikkeleita, kävimme läpi myös osan poissuljettujen artikkeleiden lähdeluetteloista. Manuaalihakulla löysimme 19 tutkimusartikkelia, jotka käytiin läpi ensin otsikon, sitten abstraktin ja lopulta koko tekstin perusteella. Näistä manuaalihakulla löydetyistä artikkeleista kymmenen otettiin mukaan kirjallisuuskatsaukseen. Kirjallisuuskatsaukseen otettiin yhteensä 21 tutkimusartikkelia.

4.2. Aineiston kuvaus

Kirjallisuuskatsaukseen valittiin 21 tutkimusartikkelia, joista 10 oli kvalitatiivisia ja 11 kvantitatiivisia (LIITE 1). Kaikki artikkelit olivat englannin kielisiä. Artikkeleiden alkuperämaita olivat Yhdysvallat, Korea, Iso-Britannia, Kolumbia, Australia, Kanada, Tanska, Israel ja Suomi. Artikkelit olivat julkaistu vuosina 2009-2019.

4.3. Aineiston analyysi

Tässä kirjallisuuskatsauksessa käytimme tutkimusaineiston analysointiin induktiivista sisällön analyysiä. Induktiivinen sisällönanalyysi on aineistolähtöistä, eli sisältöä kuvaavat luokat ohjautuvat aineistosta käsin. (Kylmä & Juvakka 2007.) Tällaisessa analyysissä edetään yksittäisistä havainnoista yleisempiin väitteisiin (Saaranen-Kauppinen & Puustinen 2006). Induktiivisessa sisällönanalyysissä tutkimusaineisto puretaan ensin osiin ja sitten yhdistetään sisällöltään samanlaiset asiat omaksi kokonaisuudeksi. Tutkimuksen tarkoitus ja tutkimuskysymys ohjaavat analyysiä ja analyysillä haetaan vastauksia määritettyyn tutkimuskysymykseen. Induktiivisen sisällönanalyysin avulla kuvataan tutkittavaa ilmiötä tiivistetyssä muodossa. (Kylmä & Juvakka 2007.)

Taulukko 2. Esimerkki alkuperäisten ilmausten pelkistämisestä.

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistys
The data demonstrated that mobile technologies serve as relational buffers while adolescents develop, establish, and maintain social distance and independence from their parents. (13)	Nuorten itsenäistyessä puhelimen turvana toimiminen (13) Nuorten kehittyessä turvana toimiminen (13) Nuorten pitäessä etäisyyttä vanhemmistaan, puhelimen turvana toimiminen (13)
Participants reported texting with their mothers daily or multiple times a day (2)	Äidin kanssa useammin tekstiviestien lähettäminen (2)
Adolescents believed that their mothers were more logistically accessible than fathers. The greater accessibility of mothers resulted in adolescents communicating more with them with respect to both managerial and emotional aspects of adolescent-parent communications. (20)	Äidin helpommin saavutettavaksi kokeminen (20) Äidille enemmän kuin isälle kommunikoiminen (20)
While mobile devices provide access to one another, they also allow for social-emotional distance between parents and adolescents. (13)	Saavutettavuuden mahdollistaminen (13)
Young people being able to contact parents immediately when they are in difficulty. (21)	Vaikeassa tilanteessa vanhempiin saman tien yhteyden saaminen (21)
Participants described feeling more “present” with their children if they proactively put the phone away (15)	Puhelimen pois laittaessa, itsensä läsnäolevana tunteminen (15)

Ensiksi aineistosta pelkistetään tutkimusaiheelle merkityksellisiä ilmaisuja niin, että olennainen sisältö säilyy. Tämän jälkeen kootut pelkistykset kootaan, jonka jälkeen niitä vertaillaan toisiinsa ja etsitään sisällöllisesti samankaltaisia pelkistyksiä. Sisällöllisesti samanlaiset pelkistykset ryhmitellään, ja ne muodostavat luokan. Tällaista ryhmittelyä kutsutaan klusteroinniksi. Tämän jälkeen muodostettu luokka nimetään niin, että nimi kuvastaa kaikkia siihen kuuluvia pelkistyksiä. (Kylmä & Juvakka 2007.) Analyysiä jatketaan niin, että sisällöltään samanlaisia alaluokkia yhdistetään toisiinsa, muodostamalla niistä

yläluokkia. Tämän jälkeen yläluokat nimetään niin, että ne kuvaavat siinä olevia alaluokkia. (Tuomi 2018.)

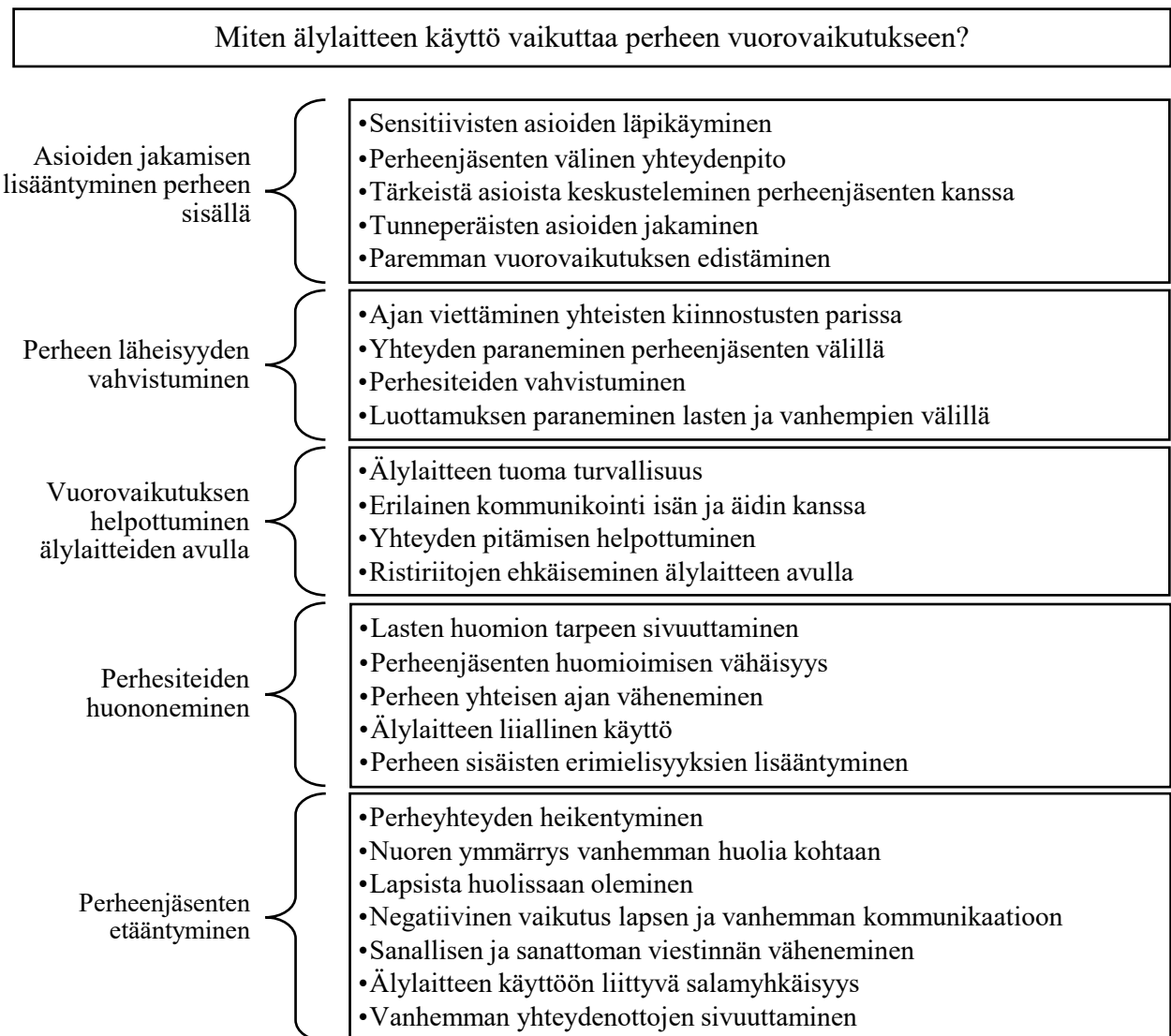
Aineiston analysointi aloitettiin tutustumalla aineistoon huolellisesti. Aineistoon tutustumisen jälkeen etsittiin merkittäviä ilmauksia, jotka vastasivat tutkimuskysymykseen. Niitä löytyi yhteensä 122 kappaletta. Ilmaukset laitettiin taulukkoon, jonka jälkeen englanninkielisistä alkuperäisistä ilmauksista tehtiin suomenkieliset pelkistetyt ilmaukset (Taulukko 2). Pelkistettyjä ilmauksia tuli yhteensä 189 kappaletta. Alkuperäiset ilmaukset sekä pelkistykset koodattiin numeroin niin, että niitä vastaava artikkeli oli tarvittaessa helposti löydettävissä esimerkiksi suomennoksen varmistamiseksi. Samat numerokoodaukset pysyivät alkuperäisissä ilmauksissa ja pelkistyksissä koko aineiston analyysin ajan, jotta alkuperäiseen artikkeliin oli tarvittaessa helppo palata.

Pelkistämisen jälkeen saman sisältöiset ilmaukset ryhmiteltiin ja muodostettiin alaluokat, jotka olivat abstraktimmalla tasolla kuin pelkistetyt ilmaukset. Alaluokkia muodostui 25 kappaletta. Alaluokkien muodostamisen jälkeen alaluokista muodostettiin yläluokat, jotka kattavat alaluokkien ja pelkistysten sisällöt (Taulukko 3). Aineistosta muodostui viisi yläluokkaa (Kuvio 1). Aineiston luokittelun jälkeen aineisto analysointiin ja kirjoitettiin tekstiksi.

Taulukko 3. Esimerkki luokittelusta.

Pelkistys	Alaluokka	Yläluokka
<p><i>Nuorten itsenäistyessä(2) puhelimien turvana toimiminen</i></p> <p><i>Nuorten kehittyessä turvana toimiminen (2)</i></p> <p><i>Nuorten pitäessä etäisyyttä vanhemmistaan, puhelimen turvana toimiminen (2)</i></p> <p><i>Nuorilla tarvittaessa avun saaminen (12)</i></p> <p><i>Nuorien turvallisuuden varmistaminen (12)</i></p>	<p>Älylaitteen tuoma turvallisuus</p>	<p>Vuorovaikutuksen helpottuminen älylaitteen avulla</p>
<p><i>Äidin kanssa useammin tekstiviestien lähettäminen (13)</i></p> <p><i>Useammin äidin kuin isän kanssa tekstiviestien lähettäminen (13)</i></p> <p><i>Äidin helpommin saavutettavaksi kokeminen (4)</i></p> <p><i>Äidille enemmän kuin isälle kommunikoiminen (4)</i></p> <p><i>Isän vaikeammin saavutettavaksi kokeminen (4)</i></p>	<p>Erilainen kommunikointi isän ja äidin kanssa</p>	
<p><i>Sijainnista huolimatta yhteyden saaminen (18)</i></p> <p><i>Nuorella jatkuvasti tavoitettavissa oleminen (18)</i></p> <p><i>Saavutettavuuden mahdollistaminen (2)</i></p> <p><i>Vaikeassa tilanteessa vanhempiin saman tien yhteyden saaminen (12)</i></p>	<p>Yhteyden pitämisen helpottuminen</p>	
<p><i>Älylaitteiden avulla kotona rauhan ylläpitäminen (5)</i></p> <p><i>Älylaitteiden avulla perheen konflikteihin reagoiminen (5)</i></p> <p><i>Älylaitteiden avulla perheen konfliktien ennaltaehkäiseminen (5)</i></p> <p><i>Mobiililaitteiden käyttämisessä vanhempien esimerkkinä oleminen pidättäytymällä liiasta puhelimien käytöstä (8)</i></p> <p><i>Puhelimen pois laittaessa, itsensä läsnäolevana tunteminen (5)</i></p>	<p>Ristiriitojen ehkäiseminen älylaitteen avulla</p>	

5. TULOKSET

Kuvio 1. Ylä- ja alaluokat.

5.1. Asioiden jakamisen lisääntyminen perheen sisällä

Asioiden jakamisen lisääntyminen perheen sisällä muodostui **sensitiivisten asioiden läpikäymisestä, perheenjäsenten välisestä yhteydenpidosta, tärkeistä asioista keskustelemisesta perheenjäsenten kanssa, tunneperäisten asioiden jakamisesta ja paremman vuorovaikutuksen edistämisestä.**

Sensitiivisten asioiden läpikäyminen sisälsi *arkaluonteisista, vakavista ja vaikeista asioista keskustelemisen ja puheeksi ottamisen, raskauden puheeksi ottamisen, kiusaamisen puheeksi*

ottamisen, kehonkuvasta ja seksuaalisuudesta keskustelemisen ja kasvotusten puhumisen ollessa vaikeampaa, puhelimella asioista kommunikoimisen (2,3)

Perheenjäsenten välinen yhteydenpito sisälsi *tekstiviestien lähettämällä ja puheluiden soittamisella perheen yhteyden paranemisen (9), perheenjäsenten kesken yhteyden pitämisen (10) ja vanhempi varmistaa lapsen yhteyden saamisen (13).*

Tärkeistä asioista keskusteleminen perheenjäsenten kanssa sisälsi *internetissä nähdystä asioista keskustelun aloittamisen (15), median avulla keskustelun herättämisen, tärkeistä asioista keskustelemisen, arvoista puhumisen, oikean ja väärän erojen korostamisen (2), vanhemmilleen soittamalla omien huolien purkamisen (13) ja turvallisella tavalla kommunikoimisen (11).*

Tunneperäisten asioiden jakaminen sisälsi *tunne-elämän asioista kommunikoitaessa soittamisen ja puheluilla tunneperäisen kommunikoimisen (4).*

Paremmen vuorovaikutuksen edistäminen sisälsi *kommunikaation parantamisen (5,19), älylaitteiden määrän lisääntyessä perheenjäsenten kommunikaation parantamisen (21), tavallisesti puhelinta käyttävän positiivinen ja avoin kommunikoiminen (6), arkipäiväisistä asioista kommunikoitaessa tekstiviestien lähettämisen, enemmän arkipäiväisistä asioista kommunikoimisen (4), hyvällä kommunikaatiolla riippuvuuskäyttäytymisen vähenemisen (6) ja tiedon etsimisestä vuorovaikutuksen paranemiseksi (17).*

5.2. Perheen läheisyyden vahvistuminen

Perheen läheisyyden vahvistuminen muodostui **ajan viettämisestä yhteisten kiinnostusten parissa, yhteyden paranemisesta perheenjäsenten välillä, perhesiteiden vahvistumisesta ja luottamuksen paranemisesta nuorten ja vanhempien välillä.**

Ajan viettäminen yhteisten kiinnostusten parissa sisälsi *tietokoneen ääressä yhteisen viettämisen (5), perheen yhteisen tekemisen ideoimisen (15), perheenjäsenten kanssa yhteisestä mielenkohteista keskustelemisen (15), perheenjäsenten kanssa yhteisen mielenkiinnonkohteen jakamisen ja yhteisen mielenkiinnonkohteen avulla ajan viettämisen*

(15), yhdessä nauramisen (15), sovittuun suunnitelmaan sitoutumisen (7) ja tietokoneen avulla suhteiden paranemisen (5).

Yhteyden paraneminen perheenjäsenten välillä sisälsi *tietokoneen avulla perheen uudelleenyhdistymisen (5), puhelimen avulla perheen yksikkönä pitämisen (1), perheenjäsenten tunteminen lähellä sijainnista huolimatta (1) ja nuorien rehellisellä vaikuttaminen soittaessaan kysyäkseen lupaa ja suunnitelmista kertoessaan (20).*

Perhesiteiden vahvistuminen sisälsi *tietokoneen positiiviset vaikutukset perhesuhteisiin (5), perheenjäsenten välisten suhteiden solmiminen ja ylläpitämisen (2), puhelimen avulla perheen välisten vahvojen suhteiden luominen ja ylläpitämisen (1), perheen yhteisten mielenkiinnonkohteiden avulla suhteiden parantamisen (5). Tämän lisäksi se sisälsi teknologian avulla perheen tärkeyden ymmärtämisen (15), puhelimen avulla läheisyyden tunteen luomisen (1), vanhemman huomaavaisuuden näyttämisen (1), älylaitteen avulla vanhempien ja lasten välisen läheisyyden tunteen kokemisen (1), läheisyyden lisääntymisen (1), fyysisen läsnäolon tärkeämmäksi kokeminen (1), vanhempien tuen lisääntymisen (19), tuen paranemisen (19), läheisyyden lisääntymisen (19), vanhempien ja nuorten mielestä läheisyyden lisääntymisen (18,19) ja sosiaalisen tuen lisääntymisen (11).*

Luottamuksen paraneminen nuorten ja vanhempien välillä sisälsi *suhteen paremmaksi kokemisen nuoren ilmoittaessa missä on ja kenen kanssa, ilmoittaessa vanhemmilleen tekemisistään ja ilmoittaessaan päässeensä turvallisesti perille (20).*

5.3. Vuorovaikutukset helpottuminen älylaitteen avulla

Vuorovaikutuksen helpottuminen älylaitteiden avulla muodostui **älylaitteen tuomasta turvallisuudesta, erilaisesta kommunikaatiosta isän ja äidin kanssa, yhteyden pitämisen helpottumisesta ja ristiriitojen ehkäisemisestä älylaitteen avulla.**

Älylaitteiden tuoma turvallisuus sisälsi *puhelimien turvana toimimisen nuorten itsenäistyessä, kehittyessä ja pitäessä etäisyyttä vanhemmistaan (18), nuorilla tarvittaessa avun saamisen ja nuorien turvallisuuden varmistamisen (3).*

Erilainen kommunikointi isän ja äidin kanssa sisälsi *äidin kanssa useammin tekstiviestien lähettämisen (16), äidin helpommin saavutettavaksi kokemisen, äidille enemmän kuin isälle kommunikoimisen ja isän vaikeammin saavutettavaksi kokemisen (4).*

Yhteyden pitämisen helpottuminen sisälsi *sijainnista huolimatta yhteyden saamisen (13), nuoren jatkuvasti tavoitettavissa oleminen, saavutettavuuden mahdollistaminen (18) ja vaikeassa tilanteessa vanhempiin saman tien yhteyden saamisen (3).*

Ristiriitojen ehkäiseminen sisälsi *älylaitteiden avulla kotona rauhan ylläpitämisen, perheen konflikteihin reagoimisen sekä perheen konfliktien ennalta ehkäisemisen (11).* Lisäksi tähän kuului *vanhempien esimerkkinä toimiminen pidättäytymällä liiasta puhelimen käytöstä (7) ja puhelimen pois laittaessa itsensä läsnäolevana tuntemisen (11).*

5.4. Perheen vuorovaikutuksen huononeminen

Perheen vuorovaikutuksen huononeminen muodostui **lasten huomion tarpeen sivuuttamisesta, perheenjäsenten huomioimisen vähäisyydestä, perheen yhteisen ajan vähenemisestä, älylaitteiden liiallisesta käytöstä sekä perheen sisäisten erimielisyyksien lisääntymisestä.**

Lasten huomion tarpeen sivuuttaminen sisälsi *lapsen käyttäytymisen ymmärtämisen ja siihen vastaamisen vaikeutuminen vanhemman huomion ollessa puhelimessa (11), lapsen tarpeisiin reagoinnin viivästymisen (8), oman ajan saamiseksi lapselle mobiililaitteen antamisen (8) ja äidin mobiililaitteen käytön vuoksi lapsen vähäisempi rohkaiseminen (8).*

Perheenjäsenten huomioimisen vähäisyys sisälsi *kasvotusten kommunikoidessa huomion puuttumisen (19), nuorten raportoiman vanhemmilta saatavan huomion puuttumisen (15), puhelimen käytön aikana muiden perheenjäsenten huomiotta jättämisen (8) ja paljon puhelinta käyttäessä lapsilla huomionhakuinen käyttäytymisen lisääntymisen (11).*

Perheen yhteisen ajan väheneminen sisälsi *perheenjäsenten kotona eristäytymisen (1), runsaan teknologian käytön mahdollistaman "omassa maailmassa" elämisen (14), oman tietokoneen hankkimisen jälkeen nuoren eristäytymisen (1) ja perheessä tilan jakamisen vähenemisen (14).*

Älylaitteiden liiallinen käyttö sisälsi *haitan kokemisen riippuvuudesta mobiililaitteisiin (14), älylaitteiden parissa runsaan ajan viettämisen (14) ja nuorten liiallisesta puhelimenkäytöstä perheelle ongelmien aiheutumisen (7).*

Perheen sisäisten erimielisyyksien lisääntyminen sisälsi *muiden puhelimen käytön aiheuttaman turhautumisen ja vaivaantumisen (8), perheenjäsenten välille puhelimen käytöstä aiheutuvien jännitteiden syntyminen (8), perheessä epäsovun lisääntyminen (20), nuorien mielestä konfliktien lisääntymisen (19) sekä vanhempien voimakkaan reagoimisen lapsen huomion hakuiseen käyttäytymiseen (8).* Lisäksi tähän kuului *tietokoneella vietetyn ajan aiheuttama perheenjäsenten välisten suhteiden vahingoittuminen, jos kaikki perheenjäsenet eivät kiinnostuneet tietokoneista (5), perhesuhteiden huononemisen sekä tietokoneella vietetyn ajan vähäiseksi haitaksi perhesuhteille kokeminen (5).*

5.5. Perheenjäsenten etäännyminen

Perheenjäsenten etäännyminen muodostui **perheyhteyden heikentymisestä, nuoren ymmärryksestä vanhempien huolia kohtaan, nuorista huolissaan olemisesta, negatiivisesta vaikutuksesta lapsen ja vanhemman kommunikaatioon, sanallisen ja sanattoman viestinnän vähenemisestä, älylaitteiden käyttöön liittyvästä salamyhkäisyydestä ja vanhemman yhteydenottojen sivuuttamisesta.**

Perheyhteyden heikentyminen sisälsi *perheen läheisyyden vähenemisen (21), läheisyyden huononemisen usein puhelimella kommunikoidessa ja käsitellessä konflikteja (18), tietokoneella vietetyn ajan aiheuttaman perheenjäsenten välisen yhteyden vähenemisen (5) ja tuen vähenemisen (19).*

Nuoren ymmärrys vanhempien huolista sisälsi, *ettei nuori jätä koskaan vastaamatta vanhempien puheluihin, vanhempien huolien jakamisen, vanhempien huolien ennakoimisen, huolien välttämiseksi vanhemmille etukäteen soittamisen, nuoren varmistamisen siitä, ettei vanhempi ole huolissaan (13) ja vanhempien rauhoittamisen (3).*

Nuorista huolissaan oleminen sisälsi *vanhempien huolien ilmaisemisen nuoren tarvitessa ja halutessa etäisyyttä (1).*

Negatiivinen vaikutus lapsen ja vanhemman kommunikaatioon sisälsi *aktiivisen pelaamisen negatiivisen vaikutuksen äidin ja lapsen väliseen avoimeen kommunikaatioon (5,10) sekä mobiililaitteen negatiivisen vaikutuksen avoimeen kommunikaatioon (10).*

Sanallisen ja sanattoman viestinnän väheneminen sisälsi *mobiililaitteen aiheuttaman sanallisen kommunikaation sekä sanattoman viestinnän vähenemisen (12), virtuaalisen kommunikaation aiheuttaman fyysisen kommunikaation unohtamisen (14), vanhempien ja nuorten kasvokkain kommunikoinnin rajoittumisen (7) ja perheen sisäisen kommunikoinnin muuttumisen epäsuoraksi kommunikoimiseksi (1).*

Älylaitteen käyttöön liittyvä salamyhkäisyys sisälsi *nuorten epärehellisiksi kokemisen, epärehelliseltä vaikuttamisen (20), epärehellisyyden ja salailun lisääntymisen (3,20), sekä vanhempien rehellisyyden vähenemisen (20).* Lisäksi tähän luokkaan kuului *älylaitteiden itsenäinen käyttäminen (11) ja sellaisista asioista keskustelemisen, joita vanhempien ei haluta kuulevan (3).*

Vanhemman yhteydenottojen sivuuttaminen sisälsi *vanhempien soittojen kuulematta jättämisen, vanhempien soittoihin vastaamatta jättämisen, vanhempien yhteydenoton välttämisen (3), vanhempien soittamisen paheksumisen, vanhempien soittamiseen turhautumisen (13) sekä valvonnan lisääntymisen (19).*

6. POHDINTA

6.1. Kirjallisuuskatsauksen luotettavuuden pohdinta

Kirjallisuuskatsauksella oli kaksi tekijää. Kirjallisuuskatsauksen tekemisen vaiheet on pyritty kuvaamaan mahdollisimman tarkasti (Kylmä & Juvakka 2007). Kirjallisuuskatsaukseen valitut artikkelit olivat kaikki tieteellisiä ja vertaisarvioituja tutkimusartikkeleita. Kirjallisuuskatsaukseen käyttämämme artikkelit ovat arvioitu Joanna Briggs instituutin tutkimuksen arviointikriteerien mukaan (Hoitotyön tutkimussäätiö). Molemmat tekijät arvioivat artikkelit ensin yksin, jonka jälkeen artikkeleiden laadunarvioinnit käytiin läpi yhdessä. Tämän jälkeen arvioinnit vertailtiin ja lopullinen laadunarviointi määriteltiin yhdessä. Muutama artikkeleista sai melko alhaiset pistemäärät arviointikriteerien perusteella, mutta niitä ei kuitenkaan poissuljettu sen takia. Myös tälle kirjallisuuskatsaukselle tehtiin laadun arviointi Joanna Briggs instituutin arviointikriteerien mukaan, josta saatiin yhdeksän pistettä yhdestätoista.

Laadullinen Terveystutkimus- kirjan ohjeistusta noudattaen tekijät eivät antaneet omien kokemustensa tai mielipiteidensä älylaitteiden käytöstä vaikuttaa tutkimustuloksiin tai tulosten raportoimiseen (Kylmä & Juvakka 2007). Kirjallisuuskatsauksen luotettavuuden kannalta on olennaista, että hakuprosessille luodaan strategia. Mukaanotto- ja poissulkukriteerit ovat olennainen osa hakustrategiaa. Perusteelliset kriteerit helpottavat asianmukaisen kirjallisuuden tunnistamista ja vähentävät riskiä puutteelliselle tai virheelliselle katsaukselle. (Stolt, Axelin & Suhonen, 2016.) Tälle systemaattiselle kirjallisuuskatsaukselle tehdyssä strategiassa määriteltiin hakusanat mahdollisimman kattavasti niin, että haulla löydetään vastaukset tutkimuskysymykseen. Mukaanotto- ja poissulkukriteerit määriteltiin niin, että löydetty tutkimusartikkelit ovat julkaistu viimeisen vuosikymmenen aikana ja täyttävät tieteellisen tutkimusartikkelin kriteerit. Tässä työssä katsaukseen otettiin mukaan vain maksuttomasti saatavissa olevat tutkimusartikkelit. Tämä voi osaltaan vaikuttaa heikentävästi kirjallisuuskatsauksen luotettavuuteen (Stolt, Axelin & Suhonen, 2016). Lisäksi yhdessä tietokantahaussa käytimme rajauksena "koko teksti saatavilla", koska ilman sitä, artikkeleiden määrä olisi ollut useita tuhansia, ja kaikkia olisi ollut hankala käydä läpi otsikon perusteella. Tämän vuoksi on mahdollista, että työhön sopiva artikkeli on rajautunut pois.

Kirjallisuuskatsauksessa käytettyjen artikkeleiden kääntämisessä suomenkielelle on noudatettu erityistä huolellisuutta. Tutkimukseen valittiin artikkeleita, joissa puhuttiin sosiaalisen median käytöstä, mutta sisällön perusteella nekin valittiin. Sosiaalisen median käyttö tapahtuu pääosin älypuhelimella, tablettitietokoneella tai tietokoneella, joten niiden käyttöä käsittelevien artikkeleiden katsottiin olevan soveltuvia tähän kirjallisuuskatsaukseen. Toisaalta, hakusanoista puuttui kokonaan tietokoneeseen tai tablettitietokoneeseen liittyvät hakusanat, joten niiden myötä kirjallisuuskatsaukseen soveltuvia artikkeleita on voinut jäädä löytymättä.

Kirjallisuuskatsaukseen haluttiin ottaa mukaan mahdollisimman kattavasti eri alojen hakutietokantoja. Älylaitteet ja niiden vaikutukset ovat monialaisia aiheita, joten tuloksista saatiin mahdollisimman kattavia, kun käytettiin eri alojen tietokantoja. Tutkimusartikkeleita, jotka vastasivat tutkimuskysymykseen, löytyi melko vähän. Puolet artikkeleista löytyi manuaalihakulla, koska tietokantahakujen avulla ei löytynyt tarpeeksi työhön soveltuvia artikkeleita. Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä - teoksen mukaan on suositeltavaa käyttää myös manuaalihakua, koska sähköisesti tehtävillä hauilla ei aina löydy kaikkia kirjallisuuskatsaukseen sopivia artikkeleita (Stolt, Axelin & Suhonen, 2016).

6.2. Kirjallisuuskatsauksen eettisyys

Kirjallisuuskatsausta tehdessä noudatettiin Tutkimuseettisen Neuvottelukunnan hyvän tieteellisen käytännön lähtökohtia, kuten eettisesti kestäviä, sekä tieteellisen tutkimuksen kriteerien mukaisia tutkimus-, tiedonhankinta- ja arviointimenetelmiä. Muiden tutkijoiden työtä sekä saavutuksia on kunnioitettu ja heidän julkaisuihinsa on viitattu asianmukaisesti. Tutkimuksessa on noudatettu huolellisuutta, rehellisyyttä sekä tarkkuutta tutkimustyössä, tutkimusten sekä niiden tulosten arvioinnissa, tulosten esittämisessä sekä tallentamisessa. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta.)

Aineiston hakuprosessi toteutettiin systemaattisesti työssä aiemmin kuvatulla tavalla. Kirjallisuuskatsauksen toteutus on pyritty kirjoittamaan niin, että lukija saa mahdollisimman kattavan ja oikean kuvan tiedonhankinta-, tutkimus- ja arviointimenetelmistä. Erilaisiin menetelmiin, sekä aihepiiriin perehdyttiin etukäteen. Kirjallisuuskatsauksen tekemisen tueksi on hankittu teoriatietoa esimerkiksi kirjallisuudesta ja tieteellisistä artikkeleista. Hankkimaamme teoriatietoa on esitetty työssä aiemmin. Muiden tutkijoiden työtä on kunnioitettu työssä merkitsemällä lähdeviitteet asianmukaisesti.

6.3. Tulosten tarkastelu

Tällä kirjallisuuskatsauksella saadut tulokset olivat monelta osin yhteneviä toisten kirjallisuuskatsausten tulosten kanssa. Tämän kirjallisuuskatsauksen tulosten mukaan älylaitteilla oli sekä negatiivisia että positiivisia vaikutuksia perheen vuorovaikutukseen. (5,10) Vaikka älylaitteet mahdollistavat tiivistä yhteydenpitoa (2,9,13) ja ajan viettämistä perheenjäsenten kanssa (5,7,15), sekä parantavat kommunikaatiota (5,19,21), ne myös aiheuttavat konflikteja perheen sisällä (8,18). Älylaitteiden käytön koettiin vahvistavan (1,18,19) sekä huonontavan läheisyyttä perheenjäsenten välillä (18,21). Älylaitteiden avulla voi pitää tiivistä yhteyttä perheeseen (2,9,13) ja se helpottaa kommunikaatiota (5,19,21). Toisaalta älylaitteet voivat viedä perheenjäsenten huomion muualle, jolloin kasvokkain keskustelu vaikeutuu ja perheenjäsenten tarpeiden huomioiminen jää vähäisemmälle huomiolle (8,14,15).

Älylaitteen käytöllä oli sekä nuorten, että vanhempien näkökulmasta negatiivinen vaikutus sanalliseen ja sanattomaan vuorovaikutukseen (1,7,12,14). Nuorilla käyttöön liittyi salailua (3,20), sekä vanhempien yhteydenottojen sivuuttamista (3,13). Älylaitteet toivat myös helpotusta vuorovaikutukseen tuomalla turvallisuutta (3,13,18) ja ehkäisemällä ristiriitoja (11). Lisäksi nuorten itsenäistyessä älylaite helpotti yhteyden pitämistä vanhemman ja nuoren välillä (3,13,18). Älylaite lisäsi myös luottamusta nuorten ja vanhempien välillä (20). Perhe käytti älylaitteita löytääkseen yhteisiä mielenkiinnon kohteita, joiden parissa perhe vietti yhteistä aikaa (5,15). Kuitenkin älylaitteen liiallinen käyttö vähensi yhteisen ajan viettämistä (1,7,14).

Älylaitteiden käyttö edisti parempaa vuorovaikutusta (6,17,21) ja paransi perheenjäsenten välistä yhteyttä (1,5,20). Tärkeistä, tunneperäisistä ja sensitiivisistä asioista keskusteltiin perheen kesken (2,3,4). Tällaisten asioiden puheeksi ottaminen helpottui älylaitteiden myötä, kun niitä ei tarvinnut tuoda ilmi kasvotusten (1,7). Älylaitteet mahdollistivat asioiden tuomisen ilmi soittamalla tai lähettämällä viestejä (3).

Älylaite mahdollisti etäisyyden vanhempien ja nuorten välillä, joka aiheutti vanhemmissa huolta nuorten turvallisuudesta ja hyvinvoinnista (1). Nuoret kuitenkin ymmärsivät vanhempien huolet ja toimillaan pyrkivät ennaltaehkäisemään vanhempien huolestumista (3,13).

Tuloksia verrattiin kahden kirjallisuuskatsauksen tuloksiin. Molempien tulokset olivat osaltaan yhteneviä tässä kirjallisuuskatsauksessa saatuihin tuloksiin. Tämän kirjallisuuskatsauksen ja Kildare & Middlemissin (2017) tuloksissa oli paljon yhteneväisyyksiä. Tämä johtuu suurelta osin siitä, että molemmissa kirjallisuuskatsauksissa oli käytetty osittain samoja tutkimusartikkeleita. Yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia on tarkasteltu vain niiltä osin, mitä tuloksia on saatu eri artikkeleista.

Kildare & Middlemissin (2017) mukaan vanhemmat käyttivät älylaitetta pitääkseen yhteyttä nuoriin. Nuorilla älylaite mahdollisti sen, että he sivuuttivat vanhempien yhteydenottoja. Vanhemmat tiedostivat älylaitteen aiheuttavan häiriötekijöitä. Vanhemmat valvoivat nuoria älylaitteiden avulla. Vanhempien ajatusten ollessa puhelimesta, lapsilla ilmeni huomionhakuista käytöstä. Älylaitteiden käytön koettiin lisäävän konflikteja perheenjäsenten välillä.

Eroavaisuutena tähän työhön, Kildaren & Middlemissin (2017) kirjallisuuskatsauksessa vanhemmat käyttivät älylaitteita katkaistakseen yhteyden nuoriin tarkoituksella, jotta he voivat pitää yhteyttä myös muihin aikuisiin sosiaalisen median avulla. Kildaren & Middlemissin (2017) kirjallisuuskatsauksessa turvallisuus tuli ilmi eri tavoin. Lasten turvallisuus oli yhteydessä siihen, miten paljon vanhempi käytti älylaitetta ja miten läsnä vanhempi oli lapsensa kanssa ollessaan. Tässä työssä älylaite oli turvallisuutta lisäävä tekijä nuorille heidän itsenäistyessään ja ottaessa etäisyyttä vanhempiinsa. Kirjallisuuskatsauksissa oli käsitelty lapsia eri ikävaiheissa. (Kildare & Middlemiss 2017, Devitt & Roker 2009, Warren & Aloia 2018.)

Tulokset olivat myös suurelta osin yhteneviä Carvalhon, Farcison & Relvasin (2014) kirjallisuuskatsauksen tulosten kanssa. Kirjallisuuskatsauksen tuloksista tuli ilmi sekä negatiivisia, että positiivisia vaikutuksia älylaitteiden käytölle. Sen mukaan yhteyden pitäminen perheenjäsenten välillä älylaitteiden avulla on mahdollista sijainnista huolimatta. Tämä myös helpotti perhesuhteiden ylläpitämistä. Perinteinen kasvotusten kommunikointi on muuttunut uuden teknologian myötä älylaitteiden välityksellä tapahtuvaksi kommunikaatioksi. Älylaitteilla todettiin myös olevan negatiivisia vaikutuksia vuorovaikutukseen, mikä vaikutti myös perhesuhteisiin heikentävästi. Älylaitteiden käyttö myös sai aikaan eristäytymistä perheenjäsenten välillä ja lisäsi konflikteja. Positiivisia vaikutuksia älylaitteiden käytöllä oli lisääntynyt ajan viettäminen perheen kesken, perhesuhteiden vahvistuminen, perheen kommunikaation paraneminen ja läheisyyden

lisääntyminen. Kirjallisuuskatsauksissa oli myös eroavaisuuksia. Carvalhon, Farnicson & Relvasin (2014) kirjallisuuskatsauksessa tuli ilmi, että älylaitteiden käyttö viihdetarkoituksessa vähensi perheenjäsenten välistä kommunikaatiota. Tämän työn tuloksista taas ilmeni, että älylaitteiden käyttö viihdetarkoituksessa paransi kommunikaatiota ja lisäsi perheen yhteisen ajan viettämistä.

6.4. Johtopäätökset

Teknologian kehittyessä nopeasti, sen vaikutuksia olisi tärkeä tutkia kattavasti ja jatkuvasti. Älylaitteiden ollessa verrattain uusia, niiden vaikutuksista on melko vähän luotettavaa tutkimustietoa saatavilla. Tutkimustieto ei aina pysy teknologian kehityksen mukana. Lisäksi tutkimustieto saattaa muuttua tai vanhentua nopeasti. Älylaitteet ovat tulleet jäädäkseen, joten niiden laajempi tutkiminen elämän eri osa-alueilla on kannattavaa myös pitkällä aikavälillä. Nykyisin älylaitteet tulevat yhä aiemmin osaksi ihmisen elämää. Tässä kirjallisuuskatsauksessa tuli ilmi, että älylaitteiden käytöllä on sekä positiivisia, että negatiivisia vaikutuksia perheen vuorovaikutukseen. Älylaitteiden käytön positiivisten vaikutusten huomioiminen ja niiden hyödyntäminen voi tuoda paljon hyvää perheen arkeen. Negatiivisten vaikutusten tunnistaminen on tärkeää, jotta älylaitteiden käytöstä aiheutuvia haittoja pystytään ennakoimaan, sekä pitämään ne mahdollisimman pieninä. Nykyisin yhä nuoremmille lapsille ja nuorille hankitaan omia älylaitteita, joten niiden vaikutukset perheen vuorovaikutukseen ilmenee yhä aiemmin.

6.5. Jatkotutkimusaiheet

Älylaitteet ovat melko uusi ilmiö ja mielenkiintoisia tutkimusaiheita on useita. Jatkotutkimusaiheeksi tämän työn perusteella nousivat älylaitteen käytön vaikutukset koko perheeseen, ei vain käyttäjän näkökulmasta. Monissa tutkimuksissa on keskitytty tutkimaan älylaitteiden käytön vaikutuksia lapsilla ja nuorilla, joten tutkimuskenttää olisi hyvä laajentaa. Tutkimus vanhempien liiallisen älylaitteiden käytön vaikutuksista perheen vuorovaikutukseen antaisi tärkeää tietoa sen vaikutuksista vanhemmuuteen. Lisäksi työtä tehdessä jatkotutkimusaiheeksi nousi pitkittäistutkimus älylaitteiden pitkäaikaisen käytön vaikutusten selvittämiseksi.

LÄHTEET

- Carvalho J., Francisco R. & Relvas A. (2014) Family functioning and information and communication technologies: How do they relate? A literature review. *Computers in Human Behavior* **45** (2015) 99–108
- Ficom. *Matkapuhelimien lukumäärätietoja ja käyttöä.* <https://www.ficom.fi/ict-ala/tilastot/matkapuhelimien-lukum%C3%A4%C3%A4r%C3%A4tietoja-ja-k%C3%A4ytt%C3%B6%C3%A4> Luettu 1.10.2019.
- Hertlein K. (2012) Digital dwelling: technology in couple and family relationships. *Family relations* **61**(3) 374-387
- Hoitotyön tutkimussäätiö, *Tutkimusten arviointikriteeristö.* <https://www.hotus.fi/jbin-kriittisen-arvioinnin-tarkistuslistat/> Luettu 24.9.2019
- InfoFinland. *Mikä on perhe?* <https://www.infofinland.fi/fi/elama-suomessa/perhe/mika-on-perhe> Luettu 13.9.2019
- Kildare A. & Middlemiss W. (2017) Impact of parent's mobile device use on parent-child interaction: A literature review. *Computers in human behaviour* **75** (2017), 579-593
- Kosola S., Moisala M., Ruokoniemi P., Forss M., Helajärvi H., Häkkinen P., Kokko S., Korkeila J., Lonka K., Martikainen S., Merikivi J., Meriläinen M., Myllyniemi S., Männikkö N., Pesonen A., Pirkkalainen H., Saarikivi K., Salasuo M., Salo M. & Vasankari T. (2019) *Lapset, nuoret ja älylaitteet: taiten tasapainoon*, Duodecim, Helsinki.
- Kylmä, J. & Juvakka, T. (2007) *Laadullinen terveystutkimus*. Edita, Helsinki
- Moisala M., Martikainen S., Kosola S. (2019) *Lapset ja nuoret tarvitsevat taukoja älylaitteista.* Duodecim. <https://www.duodecim.fi/2019/01/10/lapset-ja-nuoret-tarvitsevat-taukoja-alylaitteista/> Luettu 15.9.2019
- Myllyniemi S. *Katse tulevaisuudessa. Nuorisobarometri 2016.* https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2017/03/Nuorisobarometri_2016_WEB.pdf Luettu 12.10.2019
- Saaranen-Kauppinen A & Puusniekka A. *KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto.* Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. 2006
https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L2_3_2_3.html
- Sanastokeskus, *Tepa termipankki*, 2015 <http://www.tsk.fi/tepa/fi/haku/mobiililaitte> Luettu 20.9.2019
- Stolt M., Axelin A. & Suhonen R. (2016) *Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä.* Turun yliopisto: Juveness Print, Turku
- Tilastokeskus. *Internetin käyttö mobiililaitteilla.* https://www.stat.fi/til/sutivi/2017/13/sutivi_2017_13_2017-11-22_kat_002_fi.html Luettu 1.10.2019.
- Tilastokeskus. *Perhe. Tietoa tilastoista.* <https://www.stat.fi/meta/kas/perhe.html#tab1> Luettu 9.7.2019
- Tuomi, J. (2018) *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi.* Uudistettu laitos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Tutkimuseettinen neuvottelukunta, *Hyvä tieteellinen käytäntö*. <https://www.tenk.fi/fi/hyva-tieteellinen-kaytanta> Luettu 24.9.2019

Väestöliitto. *Nuoret*. <https://www.vaestoliitto.fi/nuoret/mina-ja-muut/ihmissuhteet/vuorovaikutus/> Luettu 9.7.2019

TUTKIMUSARTIKKELIT

1. Christensen T.H. (2009) 'Connected presence' in distributed family life. *New Media & Society* **11**(3), 433-451.
2. Coyne S.M., Padilla-Walker L.M., Fraser A.M., Fellows K. & Day R.D. (2014) Media Time = Family Time: Positive Media Use in Families With Adolescents. *Journal of Adolescent Research* **29**(5), 663-688.
3. Devitt K. & Roker D. (2009) The role of mobile phones in family communication. *Children & Society* **23**(3), 189-202.
4. Fletcher A.C., Benito-Gomez M. & Blair B.L. (2018) Adolescent Cell Phone Communications with Mothers and Fathers: Content, Patterns, and Preferences. *Journal of Child & Family Studies* **27**(7), 2125-2137.
5. Lanigan J.D., Bold M. & Chenoweth L. (2009) Computers in the family context: Perceived impact on family time and relationships. *Family Science Review* **14**(1), 16-32.
6. Lee E.J. & Kim H.S. (2018) Gender Differences in Smartphone Addiction Behaviors Associated With Parent–Child Bonding, Parent–Child Communication, and Parental Mediation Among Korean Elementary School Students. *Journal of Addictions Nursing* **29**(4), 244-254.
7. Leong B.D., Lee B.Y.H. & Chow K.K.N. (2018) Collective Play Versus Excessive Use: an Insight into Family-Focused Design Intervention for Mobile Phone Overuse. *International Journal of Mental Health and Addiction* **16**(6), 1404-1419.
8. Oduor E., Neustaedter C., Odom W., Tang A., Moallem N., Tory M. & Irani P. (2016) The Frustrations and Benefits of Mobile Device Usage in the Home when Co-Present with Family Members. *Proceedings of the 2016 ACM Conference on Designing Interactive Systems*, 1315-1327.
9. Padilla-Walker L.M., Coyne S.M. & Fraser A.M. (2012) Getting a High-Speed Family Connection: Associations Between Family Media Use and Family Connection. *Family Relations* **61**(3), 426-440.
10. Punamäki R., Wallenius M., Hölttö H., Nygård C. & Rimpelä A. (2009) The associations between information and communication technology (ICT) and peer and parent relations in early adolescence. *International Journal of Behavioral Development* **33**(6), 556-564.
11. Radesky J.S., Kistin C., Eisenberg S., Gross J., Block G., Zuckerman B. & Silverstein M. (2016) Parent Perspectives on Their Mobile Technology Use: The Excitement and Exhaustion of Parenting While Connected. *Journal of Developmental & Behavioral Pediatrics* **37**(9), 694-701.

12. Radesky J., Miller A.L., Rosenblum K.L., Appugliese D., Kaciroti N. & Lumeng J.C. (2015) Maternal Mobile Device Use During a Structured Parent–Child Interaction Task. *Academic Pediatrics* **15**(2), 238-244.
13. Ribak R. (2009) Remote control, umbilical cord and beyond: The mobile phone as a transitional object. *British Journal of Developmental Psychology* **27**(1), 183-196.
14. Romero-Ruiz K., Echeverri-Sánchez L., Peña-Plata J., Vásquez-Giraldo S., Aguilera-Cardona M., Herazo-Avendaño C., Valencia-Arias A. & Bran-Piedrahita L. (2017) Information and Communication Technologies Impact on Family Relationship. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* **237**, 30-37.
15. Sharaievska I. & Stodolska M. (2017) Family satisfaction and social networking leisure. *Leisure Studies* **36**(2), 231-243.
16. Stein C.H., Osborn L.A. & Greenberg S.C. (2016) Understanding Young Adults' Reports of Contact with their Parents in a Digital World: Psychological and Familial Relationship Factors. *Journal of Child and Family Studies* **25**(6), 1802-1814.
17. Wang M.P., Chu J.T.W., Viswanath K., Wan A., Lam T.H. & Chan S.S. (2015) Using Information and Communication Technologies for Family Communication and Its Association With Family Well-Being in Hong Kong: FAMILY Project. *Journal of Medical Internet Research* **17**(8), e207.
18. Warren R. & Aloia L. (2018) Parent–Adolescent Communication Via Mobile Devices: Influences on Relational Closeness. *Journal of Family Issues* **39**(15), 3778-3803.
19. Weisskirch R.S. (2011) No crossed wires: cell phone communication in parent-adolescent relationships. *Cyberpsychology, Behavior and Social Networking* **14**(7-8), 447-451.
20. Weisskirch R.S. (2009) Parenting by cell phone: Parental monitoring of adolescents and family relations. *Journal of Youth and Adolescence* **38**(8), 1123-1139.
21. Williams A.L. & Merten M.J. (2011) iFamily: Internet and Social Media Technology in the Family Context. *Family and Consumer Sciences Research Journal* **40**(2), 150-170.

LIITE 1. Kirjallisuuskatsauksessa käytetyt tutkimusartikkelit

Artikkelin nimi, tekijät, vuosi, maa	Tutkimuksen tarkoitus	Aineisto ja tutkimusmenetelmät	Keskeiset tulokset	Laadun arviointi
<p>'Connected presence' in distributed family life.</p> <p>Christensen Toke Haunstrup</p> <p>2009</p> <p>Tanska</p>	<p>Tutkittiin, miten vanhemmat ja lapset käyttävät kännykkää saadakseen aikaan läheisyyden tunteen, sillä aikaa kun he ovat fyysisesti erossa toisistaan.</p>	<p>9 perhettä, joissa lapset asuvat vielä kotona</p> <p>Yhteensä 17 semistrukturoitua haastattelua</p> <p>Kvalitatiivinen tutkimus</p>	<p>Kännyköitä käytettiin perheensisäisten asioiden koordinointiin, etävanhemmuuteen ja vanhempien kontrollointiin, keskustelemiseen, kokemusten jakamiseen perheenjäsenten kesken ja yhteyden pitoon niiden kanssa, jotka eivät ole paikalla. Läheisyyden tunteen luominen puhelimen välityksellä on yksi monista tavoista, joita vanhemmat käyttävät hoitaakseen modernin perhe-elämän olosuhteita, luoda tai pitää yllä vahvoja tunnesiteitä ja ylläpitää perhettä yksikkönä. Välillisen vuorovaikutuksen määrä perheenjäsenten välillä on kasvanut huomattavasti kännyköiden myötä. Läsnaolo puhelimen välityksellä kommunikoinnin tapana on tärkeässä roolissa jäljittelemään perheen läheisiä suhteita.</p>	<p>5/10</p>
<p>Media time = Family time: Positive media use in families with adolescents.</p> <p>Coyne Sarah M., Padilla-Walker Laura M., Fraser Ashley M., Fellows Kaylene & Day Randal D.</p> <p>2014</p> <p>USA</p>	<p>Tutkittiin, miten perheen median käyttö on yhteydessä perheen ja vanhempi-lapsi-suhteen toimivuuteen, vanhempien osallisuuteen ja siihen, miten nuoret tuovat ilmi asioitaan.</p> <p>Tutkimuksen toinen tarkoitus oli tutkia miten perheet käyttävät mediaa positiivisella tavalla.</p>	<p>633 perhettä aikaisemmasta projektista</p> <p>Perheille haastattelut ja kyselylomakkeet</p> <p>Kvalitatiivinen tutkimus</p>	<p>Mediaa käytetään paljon perheenjäsenten kuvien jakamiseen, soittamiseen ja tekstaamiseen, Facebookin käyttöön, internetin käyttöön, elokuvien katsomiseen ja sähköpostin tarkistamiseen. Perheet ilmoittivat käyttävänsä mediaa yhdessä viihdekäytössä ja ajan viettämiseksi yhdessä. Perheet käyttivät mediaa myös tiedon hankkimiseksi ja saamiseksi. Lisäksi, mediaa käytettiin tunteelliseen kommunikaatioon ja yhteyden pitoon. Media toimii apukeinona luomaan tai säilyttämään perheenjäsenten välistä yhteyttä, vuorovaikutusta ja tunnesidettä. Lisäksi yhteyden pitäminen kaukana asuviin sukulaisiin. Yhteyden pitäminen kuvien avulla ja näyttää siten, kuinka ylpeä perheestään on. Yhteisessä käytössä media toimi myös keskustelun herättäjänä. Tärkeistä, sekä sensitiivisistä aiheista keskusteleminen perheen kesken. Mediaa käytettiin lisäksi arvoista keskusteluun ja korostamaan oikean ja väärän merkityksiä ja eroavaisuuksia.</p>	<p>8/10</p>
<p>The role of mobile phones in family communication</p>	<p>Tutkittiin vaikuttaako älypuhelin käyttö perheen vuorovaikutukseen ja suhteisiin, ja</p>	<p>Semi-strukturoidut yksilöhaastattelut 60 perheelle, joissa on 11-17- vuotias lapsi</p>	<p>Nuorten mielestä puhelimen suurin hyöty on sen kätevyys, ja se että pystyy nopeasti tekemään suunnitelmia ja ilmoittamaan vanhemmille olinpaikastaan. Puhelinta käytettiin säännöllisesti vanhempien ja nuorten välillä suunnitelmien tekemiseksi,</p>	<p>6/10</p>

Devitt Kerry & Roker Debi Iso-Britannia 2009	jos vaikuttaa, niin miten.	Lisäaineistoa kerättiin päiväkirjamuodossa 31 vanhemmalta ja 26 nuorelta Kvalitatiivinen tutkimus	järjestelyiden varmistamiseksi ja suunnitelmien muutoksista ilmoittamiseksi. Vanhemmat tunsivat helpotusta siitä, että nuoret pystyvät tarvittaessa saamaan apua ollessaan ulkona. Osa vanhemmista sanoi, että puhelinta käytettiin harvemmin seurustelemiseen perheenjäsenten kesken. Osa perheistä kertoi nuorien kommunikoivan puhelimen avulla vakavammista asioista, silloin kun kasvokkain puhuminen tuntui hankalammalta.	
Adolescent Cell Phone Communications with Mothers and Fathers: Content, Patterns, and Preferences Fletcher Anne, Benito-Gomez Marta & Blair Bethany USA 2018	Tutkittiin nuorten puhelimen välityksellä tapahtuvaa kommunikointia äitien ja isien kanssa, sekä kommunikoinnin tapaa, sisältöä. Lisäksi tutkittiin millaista kommunikointia nuoret suosivat.	41 (14-18-vuotiasta nuorta) osallistui haastatteluun, ja antoi luvan katsoa puhelimesta vanhemmille soitettujen puheluiden ja lähetettyjen tekstiviestien määrän, sekä sisällön. Kvalitatiivinen tutkimus	Syitä vanhemman ja nuoren väliselle kommunikaatiolle puhelimen välityksellä oli arkisten asioiden hoitaminen ja järjestäminen sekä tunteellinen vuorovaikutus. Nuoret valitsivat enemmän soittamisen kuin tekstiviestin lähettämisen arkipäiväisissä järjestelyasioissa. Suurin osa kommunikaatiosta puhelimen välityksellä vanhemman ja lapsen välillä keskittyi arkipäiväisiin järjestelyihin, ja vähemmän tunteelliseen yhteydenpitoon. Nuoret käyttivät enemmän tekstiviestejä arkisten asioiden hoitamiseen ja puheluita tunteellisempiin kommunikointeihin. Nuoret kommunikoivat enemmän äitien kuin isien kanssa sekä puheluilla että tekstiviesteillä.	9/10
Computers in the family context: Perceived impact on family time and relationships Lanigan Jane D, Blod Mary, Chenoweth Lillian 2009 USA	Tutkittiin, miten tietokoneen käyttö vaikuttaa perheikaan sekä perhesuhteisiin.	Laadullinen analyysi suoritettiin aineistosta, joka koottiin 97 osallistujalta. Kvalitatiivinen tutkimus	Suurin osa osallistujista (67,96%) raportoi tietokoneella olleen positiivisia vaikutuksia perhesuhteisiin. Analyysi osoitti, että 45% osallistujista mainitsi positiivisia vaikutuksia, kun taas 24% mainitsi sekä positiivisia sekä negatiivisia vaikutuksia. Negatiivisia vaikutuksia raportoi 21% osallistujista. Loput vastaajista koki, että tietokone vaikuttaa vähän tai ei ollenkaan perhesuhteisiin. Osallistujat huomasivat kotitietokoneen käytöllä olevan vaikutuksia perhesuhteisiin. Kaksi aihetta nousivat pintaan: yhteys ja tiedon lähde.	4/10
Gender Differences in Smartphone Addiction Behaviors Associated With Parent–Child Bonding, Parent–Child Communication,	Tutkittiin sukupuolten välisiä eroja käytöksessä älypuhelinriippuvuudessa, ja sen suhdetta vanhempien ja lasten väliseen suhteeseen,	224 (11-13-vuotiasta) koululaista, jotka käyttävät älypuhelin Poikkileikkaus- ja kuvaileva tutkimus, jossa käytettiin	Ryhmässä, joilla on riski älypuhelinriippuvuuteen, oli enemmän poikia kuin tyttöjä, mutta ero ei ollut merkitsevä. Mitä välittävämpi vanhemman ja lapsen suhde oli, ja mitä avoimempi ja positiivisempi kommunikaatio heidän välillään oli, sitä vähemmän riippuvuusikäytymistä sekä pojilla että tytöillä oli. Mitä parempi ja välittävämpi vanhemman ja lapsen suhde oli, sitä pienempi riski nuoren ongelmalliseen	5/8

<p>and Parental Mediation Among Korean Elementary School Students</p> <p>Lee Eun Jee & Kim Hee Sun</p> <p>2018</p> <p>Korea</p>	<p>vuorovaikutukseen ja vanhempien osallisuuteen.</p>	<p>strukturoitua kyselylomaketta.</p> <p>Kvantitatiivinen tutkimus</p>	<p>käyttäytymiseen. Tässä tutkimuksessa tavallisesti älypuhelimia käyttävien ryhmä kommunikoi avoimemmin ja positiivisemmin vanhempiensa kanssa, kuin ryhmä, joilla oli riski älypuhelinriippuvuuteen.</p>	
<p>Collective Play Versus Excessive Use: an Insight into Family-Focused Design Intervention for Mobile Phone Overuse</p> <p>Leong Benny Ding, Lee Brian Yu Hin & Chow Kenny Ka Nin,</p> <p>2018</p> <p>USA</p>	<p>Pilottitutkimuksessa 5 perhettä aloitti community-based hoitokeskuksessa, vähintään yhden lapsen kanssa, joka oli 12-19 vuotias ja jolla oli ongelmia liiallisen puhelimen tai internetin käytön kanssa.</p>	<p>Tutkimuksessa aloitti 8 perhettä, joista 5 jatkoi loppuun asti. Tutkimuksessa oli käytössä perhekeskeinen interventio, joka kesti 8-12 viikkoa. Haastattelut tehtiin vanhemmille ja lapsille erikseen.</p> <p>Kokeellinen tutkimus</p>	<p>Tiedot elämäntapa selvityksestä osoittaa, että suurin osa perheiden päivittäisestä kommunikaatiosta, erityisesti kasvokkain tapahtuvasta vuorovaikutuksesta nuorten ja vanhempien välillä oli melko rajallista (keskimäärin vähemmän kuin tunti päivässä). Tutkimuksessa huomattiin myös, että perheet olivat yrittäneet erilaisia ongelmanratkaisukeinoja vähentääkseen lastensa riippuvuutta internetistä ja mobiililaitteista rohkaisemalla heitä vaihtoehtoisilla aktiviteeteilla kuten ulkoilulla tai lemmikin hoidolla tai rajoittamalla WiFin käyttöä. Nuorilla huomattiin olevan heikko kontrolli käyttäytymiseensä liittyen tarkoitukseen ja aikaan, jonka he käyttävät mobiililaitteilla. Perheet raportoivat myös ongelmia perheen toimintaan liittyen nuoren liialliseen internetin ja mobiililaitteiden käyttöön.</p>	7/9
<p>The Frustrations and Benefits of Mobile Device Usage in the Home when Co-Present with Family Members</p> <p>Oduor Erick, Neustaedter Carman, Odom William, Tang Anthony, Moallem Niala, Tory Melanie, Irani Pourang</p> <p>2016</p> <p>Australia</p>	<p>Tutkittiin kuinka ihmiset käyttävät mobiililaitteita muiden perheenjäsenten läsnäollessa kotona ja sen vaikutuksia heidän käytökseensä sekä kodin dynamiikkaan.</p>	<p>Tutkimuksessa oli 20 osallistujaa. Osallistajat täyttivät päiväkirjaa sekä osallistuivat alustavaan kyselyyn sekä puolistrukturoituun haastatteluun tutkimuksen lopussa.</p> <p>Kvalitatatiivinen tutkimus</p>	<p>Useat osallistajat kokivat pakolliseksi vastata nopeasti viesteihin, sähköposteihin sekä Facebook keskusteluihin. Vanhemmat sekä lapset kokivat, että mobiililaitteet vaikuttivat vanhemmuuteen. Lapset kertoivat, että huomaavat kun vanhemman huomio on mobiililaitteessa eikä heissä. Mobiililaitteiden käyttö kotona muiden läsnäollessa voi tuoda hyötyjä tai haittoja. Tutkimuksesta nousi esiin ongelmia mobiililaitteiden käytössä kuten turhautuminen ja jännitteet perheenjäsenten välillä kun mobiililaitteesta tuli huomion keskipiste ympärillä olevien perheenjäsenten sijaan.</p>	6/10

<p>Getting a High-Speed Family Connection: Associations Between Family Media Use and Family Connection</p> <p>Padilla-Walker Laura M., Coyne Sarah M. & Fraser Ashley M.</p> <p>2012</p> <p>Iso-Britannia</p>	<p>Tutkimuksessa tutkitaan yhteyttä perheen median käytön ja perheyhteyden välillä</p>	<p>Tutkimukseen osallistui 453 perhettä Aineisto oli peräsin Flourishing Families Project pitkittäistutkimuksen neljänestä osasta. Osallistujat täyttivät kyselylomakkeen</p> <p>Kvantitatiivinen tutkimus</p>	<p>Tuloksissa oli epäjohtonmukaisuuksia, mutta lasten raportoima perheen yhteys oli positiivinen liittyen sähköpostiin, tv:n katsomiseen ja videopelien pelaamiseen. Negatiivinen yhteys oli sosiaaliseen mediaan liittyen. Äidit raportoivat, että positiivinen perheen yhteys liittyi puhelimen käyttöön sekä television katsomiseen ja videopelien pelaamiseen. Isät raportoivat, että yhteys oli positiivinen puhelimen käyttöön, sähköpostiin, television katsomiseen sekä videopelien pelaamiseen.</p> <p>Tulokset osoittavat että puhelimen käyttö vanhempien ja nuorten välillä liittyi merkittävästi parempaan perheen yhteyteen.</p>	6/8
<p>The associations between information and communication technology (ICT) and peer and parent relations in early adolescence.</p> <p>Punamäki Raija-Leena, Wallenius Marjut, Hölttö Hanna, Nygård Clas-Håkan, Rimpelä Arja</p> <p>Suomi</p> <p>2009</p>	<p>Tutkittiin miten ICT:n (information and communication technology) käyttö vaikuttaa kaveri- ja perhesuhteisiin. Toinen tavoite oli selvittää iän ja sukupuolen vaikutuksia ICT:n käyttöön ja sen vaikutuksia kaveri- ja vanhemmuussuhteisiin.</p>	<p>Osallistujat olivat 478 suomalaista 10-14 vuotiasta nuorta. Koululaiset täyttivät kaksi kyselylomaketta koulututuntien aikana kahdella peräkkäisellä viikolla.</p> <p>Kvantitatiivinen tutkimus</p>	<p>Tuloksista käy ilmi, että runsas tietokonepelien pelaaminen oli yhteydessä huonoon ystävyysuhteiden laatuun tytöillä mutta ei pojilla. Intensiivinen internetissä surffaaminen liittyi tytöillä yksinäisyyteen. Tytöillä runsaan pelaamisen huomattiin vaikuttavan negatiivisesti äiti-tytär kommunikaatioon ja pojilla isä-poika kommunikaatioon. Internetin selailulla oli huomattava negatiivinen vaikutus äiti-lapsi kommunikaatioon, erityisesti negatiivinen vaikutus korostui tytöillä. ICT:n käyttö kommunikaatiossa liittyi hyvään kaverisuhteeseen, mutta huonoon vanhempi - lapsi suhteeseen.</p>	6/8
<p>Parent Perspectives on Their Mobile Technology Use: The Excitement and Exhaustion of Parenting While Connected</p> <p>Radesky Jenny, Kistin Caroline, Eisenberg Staci, Gross Jamie,</p>	<p>Tutkittiin vanhempien perusteluja ja näkemyksiä omasta älypuhelimien käytöstään ja sen suhteesta perheen vuorovaikutukseen</p>	<p>35 semi-strukturoitua ryhmä- ja yksilöhaastattelua 0-8-vuotiaiden lasten vanhemmille</p> <p>Kvalitatiivinen tutkimus</p>	<p>Älypuhelimien lisääntynyt käyttö kotona mahdollisti vanhemmille sen, että he voivat viettää enemmän aikaa kotona nuorten lasten kanssa. Vanhemmat kuitenkin tunsivat myös painostusta olla koko ajan tavoitettavissa, jotta heitä pidettäisiin hyvinä työntekijöinä. Tämä hämärsi työn ja kodin rajoja. Useat vanhemmat kertoivat, että heidän oli vaikeaa lukea ja reagoida lapsen käytökseen, kun vanhemman ajatukset olivat älypuhelimessa. Vanhemmat kokivat, että he ovat enemmän läsnä lastensa kanssa, kun he laittavat puhelimen pois. Lapsilla koettiin esiintyvän enemmän huomion</p>	8/10

Block Gabrielle, Zuckerman Barry & Silverstein Michael 2016 USA			hakuista käytöstä, kun vanhemmat viettivät enemmän aikaa älypuhelimella.	
Maternal Mobile Device Use During a Structured Parent-Child Interaction Task Radesky, Jenny Miller, Alison L Rosenblum, Katherine L Appugliese, Danielle , Kaciroti Niko, Lumeng, Julie C 2015 USA	Tutkittiin, onko äidin mobiililaitteiden käytöllä yhteyttä äiti-lapsi vuorovaikutuksen määrään kontrolloiduissa laboratorio olosuhteissa	Tutkimukseen osallistui 225 äiti-lapsi paria. Tutkimuksessa käytettiin aiempaan tutkimukseen nauhoitettuja videoita. Kvantitatiivinen tutkimus	Syömisprotokollan aikana 52 äitiä käytti mobiililaitetta ainakin kerran, 23 äitiä tarkasti mobiililaitteen nopeasti tai piti sitä pöydällä ja 150 äidillä ei ollut mitään laitteita lähettyvillä. Äideillä, jotka käyttivät mobiililaitetta oli merkittävästi vähemmän suullista vuorovaikutusta lastensa kanssa kuin äideillä, jotka eivät käyttäneen mobiililaitteita tai käyttivät niitä mitättömän vähän syömisprotokollan aikana. Lisäksi, äidit jotka käyttivät mobiililaitetta rohkaisi merkittävästi vähemmän lasta. Tutkimuksessa havaittiin, että äidin mobiililaitteen käyttö liittyi 20% vähäisempään sanalliseen ja 39% sanattomaan vuorovaikutukseen syömisprotokollan aikana. Yhteys oli voimakkain uusien ruokien kokeilussa.	6/8
Remote control, umbilical cord and beyond: The mobile phone as a transitional object Ribak Rivka 2009 Israel	Tutkittiin, mikä on kännyköiden rooli teinien ja heidän vanhempiensa välisessä suhteessa.	21 haastattelua 15-18- vuotiaalle 10 tytölle ja 11 pojalle, sekä heidän perheenjäsenilleen. Kvalitatiivinen tutkimus	Kännykkä on enemmän työkalu potentiaaliseen kuin varsinaiseen kommunikaatioon. Kännykän merkittävyys on enemmänkin sen saatavuudessa, kuin sen varsinaisessa käytössä.	6/10
Information and Communication Technologies Impact on Family Relationship Romero-Ruiz Karin, Echeverri-Sánchez Laura, Peña-Plata Juan,	Tutkittiin, kuinka ICT (informaatio ja kommunikaatio teknologia) vaikuttaa perheeseen.	Tutkimukseen osallistui 77 osallistujaa, jotka olivat iältään 21-23 vuotiaita. Survey tutkimus, jossa oli avoimet kysymykset. Niiden avulla selvitettiin miten ICT vaikuttaa	Suurin osa vastaajista koki, että suurin hyöty ICT käytöstä oli se, että he pystyvät kommunikoimaan myös kaukana olevien sukulaisten tai ystävien kanssa joihin etäisyys on niin suuri, ettei tapaamiset onnistu. Teknologian liiallinen käyttö aiheuttaa sen, että jokainen perheenjäsen elää omassa maailmassaan. Tämä, mikä viittaa merkittävään puhumisen vähenemiseen ja aiheuttaa lopulta haittaa ydinperheelle.	3/10

<p>Vásquez-Giraldo Stephanía, Aguilera-Cardona Milady, Herazo-Avendaño Carolina, Valencia-Arias Alejandro, Bran- Piedrahit Lemy</p> <p>2017</p> <p>Kolumbia</p>		<p>osallistujien perhe elämään. Kriteereinä oli, että osallistujat asuivat perheidensä kanssa ja heillä oli informaatiotekniikka kotona (tietokone tai puhelin).</p> <p>Kvalitatiivinen tutkimus</p>	<p>Osallistujat kokivat, että ICT:n käyttö aiheuttaa riippuvuutta yksilöille älylaitteista.</p>	
<p>Family satisfaction and social networking leisure</p> <p>Sharaievska Iryna, Stodolska Monika</p> <p>2017</p> <p>Iso-Britannia</p>	<p>Tutkittiin kaksisuuntaista suhdetta sosiaalisen median sivustojen (SNS) käyttöön vaikutuksia vapaa-aikaan ja perheeseen sekä tyytyväisyydestä vapaa-aikaan.</p>	<p>Tutkimuksessa 22 henkilöä ja 7 perhettä haastateltiin. Tutkimukseen osallistuneet lapset olivat 13-17 vuotiaita. Perhehaastattelun jälkeen jokainen perheenjäsen haastateltiin yksin.</p> <p>Kvalitatiivinen tutkimus</p>	<p>Joissain perheissä SNS ja muu tekniikka oli ainoa jaettu kiinnostuksen kohde, jonka avulla pidettiin yhteyttä ja vietettiin aikaa yhdessä. Perheen vapaa-ajan laatuun vaikutti myös sosiaalisen median sivustojen käyttö kasvokkain tapahtuvassa vuorovaikutuksessa sekä vähäinen huomio siitä johtuen. Mielenkiintoista oli se, että huolimatta yleisestä stereotypiasta; tekniikka häiritsee nuoria, tutkimuksen mukaan he olivat niitä, jotka raportoivat huomion puutetta olevan osalla vanhemmista. Yksi syy tutkittavien perhetyytyväisyyden vähenemiseen oli käsityksen muuttuminen perheajasta.</p>	<p>8/10</p>
<p>Understanding Young Adults' Reports of Contact with their Parents in a Digital World: Psychological and Familial Relationship Factors</p> <p>Stein Catherine H., Osborn Lawrence A. & Greenberg Sarah C.</p> <p>2016</p> <p>USA</p>	<p>Tutkittiin yliopisto-opiskelijoiden raportteja siitä kuinka usein he pitävät yhteyttä vanhempiinsa käyttäen erilaista kommunikaatio teknologiaa. Tutkittiin myös perhesuhteita ja yhteydenpitoa vanhempien kanssa</p>	<p>Tutkimukseen osallistui 326 yliopisto-opiskelijaa. He vastasivat 14 kohdan kyselyyn (Frequency and Type of Contact Scale).</p> <p>Kvantitatiivinen tutkimus</p>	<p>Osallistujien vastausten perusteella puhelin ja tekstiviestit olivat suosituimpia tapoja pitää yhteyttä vanhempiin. Naiset raportoivat yleisesti käyttävän enemmän tekstiviestejä äitiensä kanssa kuin miehet. Miehet taas raportoivat käyttävänsä enemmän tekstiviestejä enemmän isiensä kanssa kuin naiset. Nuoret aikuiset, jotka raportoivat parempaa tyytyväisyyttä perheeseensä raportoivat lähettävänsä 2,5 kertaa enemmän tekstiviestejä päivässä.</p>	<p>5/8</p>

<p>Using Information and Communication Technologies for Family Communication and Its Association with Family Well-Being in Hong Kong: FAMILY Project</p> <p>Wang Man Ping, Chu Joanna T.W., Viswanat Kasisomayajula, Wan Alice, Lam Tai Hing & Chan Sophia S.</p> <p>2015</p> <p>Kanada</p>	<p>Tutkittiin sosiaalisia taustatekijöitä onlinefamilylife tiedonhaku käyttäytymisestä ja sen yhteyttä perheen hyvinvointiin kiinalaisilla aikuisilla Hong Kongissa</p>	<p>Tutkimukseen osallistui 1537 vastaajaa Puhelinhaastattelut toteutettiin 2012. Niissä nauhoitettiin perheen tiedonhaun käytöstä, mukaan lukien se, miten usein tietoa haetaan ja miten paljon tiedosta on perhe-elämään liittyvää, sekä miten luotettavaa tieto on.</p> <p>Kvantitatiivinen tutkimus</p>	<p>Neljäsosa vastaajista etsi perhe elämään liittyvää tietoa viihde tarkoituksessa. Tieto liittyy perhesuhteiden parantamiseen ja kommunikaatioon, tunne-elämän ongelmien hallintaan ja stressiin sekä parantaakseen työtä sekä pärjäämistä. Ikä liittyi käänteisesti tiedon etsimiseen, tiheään huomioimiseen sekä tiedon havaittuun hyödyllisyyteen perhe-elämään liittyen. Tällä ei ollut yhteyttä tiedon luotettavuuteen. Koulutuksellisen tiedon löytyminen liittyi vahvasti luotettavuuteen sekä hyödyllisyyteen perhe-elämässä.</p>	<p>5/8</p>
<p>Parent–Adolescent Communication Via Mobile Devices: Influences on Relational Closeness</p> <p>Warren Ron & Aloia Lindsey</p> <p>USA</p> <p>2018</p>	<p>Tutkittiin vanhempien ja nuorten puhelimen välityksellä tapahtuvan kommunikoinnin vaikutuksia läheisyyteen.</p>	<p>504 vanhempi-lapsiparia vastasi kyselylomakkeeseen.</p> <p>Kvantitatiivinen tutkimus</p>	<p>Vanhempien ja lasten välinen kommunikaatio puhelinten välityksellä kuvastaa kehittyvää muutosta vanhempien ja lasten välisissä suhteissa. Älypuhelimet toimivat suojana samalla kun nuoret kehittävät ja luovat ihmissuhteita, sekä pitävät yllä etäisyyttä ja itsenäisyyttä vanhemmistaan. Kommunikointi puhelimen välityksellä ja sen tiheys oli positiivisesti yhteydessä aikataulutukseen ja toiminnan koordinointiin perheessä.</p>	<p>5/8</p>
<p>No crossed wires: cell phone communication in parentadolescent relationships</p> <p>Weisskirch Robert</p> <p>2011</p> <p>USA</p>	<p>Tutkittiin vanhempien ja nuorien välisten puheluiden luonnetta ja vanhemmuuden prosesseja.</p>	<p>196 vanhempi-nuori-paria täyttivät kyselylomakkeen</p> <p>Kvalitatiivinen tutkimus</p>	<p>Ajan tasalla pitäminen ja ilmoittaminen itsestään puhelimitse oli yhteydessä parempaan kommunikaatioon. Puhelut, joita soitettiin huolestuneina, olivat yhteydessä pienempään tukeen, suurempaan määrään konflikteja ja pienempään hyväksynnän määrään. Nuorilla, joiden vanhemmat soittavat pitääkseen ajan tasalla ja ilmoittaakseen itsestään, viittasi parempaan kommunikaatioon perheen sisällä.</p>	<p>6/8</p>

<p>Parenting by cell phone: Parental monitoring of adolescents and family relations</p> <p>Weisskirch Robert S.</p> <p>2009</p> <p>USA</p>	<p>Tutkittiin millaisia puheluita nuoret soittavat vanhemmilleen, ja niiden suhde paljastumiseen ja vanhempien tietoon. Tutkittiin myös vanhempien näkemyksiä nuorten salailusta ja varsinkin siitä, kuinka kännykkä helpottaa nuoria salailemaan asioita vanhemmiltaan.</p>	<p>196 vanhempi-lapsi-paria, joilla molemmilla on kännykät ja lapsi on yläasteella tai lukiossa (highschool)</p> <p>Kyselylomake postitettiin kotiin, joihin sekä vanhempi että lapsi vastaavat.</p> <p>Kvantitatiivinen tutkimus</p>	<p>Nuoret olivat vähemmän rehellisiä heidän olinpaikastaan, kun puhuivat vanhemmille puhelimesta, mitä vanhemmat luulivat. Nuoret, joille vanhemmat soittivat useammin, miellettiin vähemmän rehellisiksi. Nuoret, jotka soittivat vanhemmilleen kysyäkseen lupaa tai kertomaan suunnitelmistaan, viittasi vanhempien näkemyksestä suurempaan rehellisyyteen. Vanhemmat, jota soittivat nuorille tuhtuneena tai vahtiakseen heitä, vaikuttivat epärehellisiltä.</p>	<p>5/8</p>
<p>iFamily: Internet and Social Media Technology in the Family Context</p> <p>Williams Amanda L., Merten Michael J</p> <p>2011</p> <p>USA</p>	<p>Tutkittiin vanhempien ja nuorien internetin ja teknologian käyttöä suhteessa perheen yhteyteen ja vanhempi-lapsi dynamiikkaa. Tutkimuksessa oli kaksi osaa.</p>	<p>Ensimmäiseen osaan valittiin 386 ja toiseen osaan 696 vanhempaa ja lasta, jotka käyttivät internetiä. Tutkimuksessa käytettiin valmista aineistoa. Aineisto oli kerätty puhelinhaastattelulla.</p> <p>Kvantitatiivinen tutkimus</p>	<p>Kun vanhemmat kokivat, että työhön liittyvän teknologian käyttö lisäsi kotona tehtävää etätyöskentelyä, he myös raportoivat tuplasti todennäköisemmin parantunutta kommunikaatiota ja kuusi kertaa todennäköisemmin lisääntyneitä perheaikaa. Perheen yhtenäisyyteen liittyvät asiat korreloivat selkeästi. Esimerkiksi tutkittavat raportoivat lisääntyneitä yhteyttä, kun he olivat todennäköisesti raportoineet myös perheajan, yhteyden sekä kommunikaation laadun lisääntymistä. Kun vanhemmat käyttivät internetiä useammin kotona, he raportoivat perheajan vähentyneen teknologian takia.</p>	<p>5/8</p>

LIITE 2. Hakukaavio

Tutkimuskysymys: Miten älylaitteiden käyttö vaikuttaa perheen vuorovaikutukseen?

Hakusanat: smartphone, cellphone, mobile phone, family, parent, mother, father, mother-child, father-child, parent-child, communication, interaction, family relations

Tietokannat: Cinahl = 210(+91 asiasanahaku), Medic = 0, Medline = 118, Academic Search Ultimate = 598, PsycINFO = 401, Proquest = 276

Sisäänottokriteerit:

- tutkimusartikkeli
- suomen- tai englanninkielinen
- julkaistu 2009-2019
- vertaisarvioitu
- vastaa tutkimuskysymykseen

